

zaaknummer 2014 W1171(2)

15 januari 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden

tegen:

[naam],
verdere gegevens niet bekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde

1. De procedure

1.1 Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 april 2014,

1.2 Op 13 mei 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

1.3 Op 22 juli 2014 is van mr. M.Y.M. Renken een aanvullende verklaring van klager binnengekomen.

1.4 Op 12 augustus 2014 zijn namens klager een drietal producties bij de griffie ontvangen.

1.5 Op 14 augustus 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M.Y.M. Renken.

Namens de Broeders van de Christelijke Scholen zijn verschenen broeder [naam], Overste, en broeder [naam].

1.6 Ter zitting is de behandeling van de zaak voor een termijn van zes weken aangehouden.

1.7 Op 22 september 2014 heeft mr. Renken de Klachtencommissie om verlenging van de termijn verzocht.

1.8 Op 13 oktober 2014 is ter griffie een brief met bijlagen van mr. Renken binnengekomen en op 28 oktober 2014 is een reactie daarop ontvangen van broeder [overste].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager verbleef van 1965 tot 1971 in [instelling] te [plaats]. Hij stelt dat hij in de jaren 1967 en 1968 op dit internaat op elfjarige leeftijd in de derde groep door aangeklaagde, een burger groepsleider, seksueel is misbruikt. Volgens klager was hij al eerder in de tweede afdeling van [instelling] door een broeder misbruikt.

Aangeklaagde had een eigen kamertje op de slaapafdeling in [instelling], waar klager werd ontboden. Eenmaal binnen werd klager op zijn knieën gedwongen en aan zijn haren met zijn hoofd in het naakte kruis van aangeklaagde geduwd. Ook moest klager naakt koffie halen voor aangeklaagde. De koffie stond in een hoek van het kamertje. Klager ondervond dit als zeer vernederende handelingen. Ter zitting heeft klager verklaard dat deze handelingen tweemaal hebben plaatsgevonden. Het vastpakken van een kop en schotel herinnert klager nog altijd aan de gebeurtenissen.

Ook de oudere jongens werden misbruikt. Wanneer deze oudere leerlingen in de gaten kregen waar klager was geweest, begonnen zij hem regelmatig te treiteren en het gedrag van aangeklaagde te imiteren. Uiteindelijk is klager eenmaal door het lint gegaan en heeft een jongen die hem treiterde volledig in elkaar geslagen. Klager is daarna nooit meer door iemand aangeraakt, ook niet door aangeklaagde.

2.2 Klager heeft zijn leven lang veel te veel alcohol gedronken en verdovende middelen gebuikt. Drie keer heeft klager zich vrijwillig laten opnemen in een afkickkliniek. Klager verdraagt het niet wanneer er iemand aan hem zit. Hij lijdt onder zijn verleden. De vierde keer is klager gedwongen opgenomen in afkickkliniek '[naam]'. Hij is niet in staat om een relatie met iemand op te bouwen laat staan in stand te houden. Klager heeft een tijd op [bedrijfstak] gewerkt en in [bedrijfstak]. Sinds 2004 is klager afgekeurd.

2.3 Klager hoopt met het indienen van zijn klacht zijn verleden beter te kunnen verwerken. Wanneer klager recht heeft op een financiële compensatie, wil hij daarmee een privé therapeut bekostigen, zodat er eindelijk continuïteit in de hulpverlening om hem heen komt.

2.4 Klager heeft de naam van een andere man die ook door aangeklaagde is misbruikt. Hij is bereid deze man om een steunverklaring te vragen.

3. De reactie op het klaagschrift van broeder [overste]

3.1 [Overste] heeft in zijn reactie gesteld dat aangeklaagde bij de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen niet bekend is. Indien aangeklaagde werkzaam is geweest op [instelling], dan was aangeklaagde als leken groepsleider in loondienst bij de Stichting [naam], die het internaat bestuurde. De Overste is van oordeel dat de Stichting niet onder het gezag van geestelijken viel. De Congregatie kan in de onderhavige zaak dan ook niet kan worden aangemerkt als kerkelijk gezagsdrager in de zin van de Procedure. Los van de al dan niet ontvankelijkheid van deze klacht, betreurt de Overste hetgeen klager in zijn jeugd is overkomen.

3.2 Broeder [naam] heeft ter zitting verklaard dat hij les heeft gegeven op [instelling] en dat alle broeders en zusters, zo ook hij, in augustus 1967 zijn weggegaan. De directeur bleef een geestelijke. Hij vergaderde eens per maand met het bestuur, dat vanaf deze tijd ook uit leken bestond.

4. Reactie mr. Renken

4.1 Mr. Renken heeft in een brief van 8 oktober 2014, binnengekomen ter griffie op 13 oktober 2014, haar standpunt ten aanzien van de ontvankelijkheid nader verklaard. Volgens mr. Renken kan aangeklaagde niet in loondienst van de Stichting [naam] zijn geweest, nu deze Stichting pas in 1988 is opgericht.

Zoals uit de archieven blijkt zijn [instelling] en Jeugdhuis [naam] in 1966/1967 gefuseerd en zijn verder gegaan in een nieuwe stichting "Stichting [naam]". Uit de notulen van de bestuursvergadering van deze stichting van 9 februari 1967 volgt, aldus mr. Renken, dat de statuten ter vergadering worden gewijzigd en dat die wijzigingen ter goedkeuring aan de Bisschop van Rotterdam voorgelegd dienen te worden. Bovendien blijkt uit genoemde notulen dat de Bisschop formeel goedkeuring dient te verlenen aan een persbericht.

Zowel uit genoemde notulen als hetgeen broeder [naam] ter zitting naar voren heeft gebracht, volgt eveneens dat het bestuur weliswaar uit niet-geestelijken bestond, maar dat de dagelijkse leiding wel een geestelijke was en deze viel onder het gezag van het bisdom Rotterdam. Daarbij was het voor de kinderen die op [instelling] zaten en hun (pleeg)ouders duidelijk dat [instelling] onder het gezag van het Bisdom stond.

Mr. Renken verzoekt dan ook klager in zijn klacht ontvankelijk te verklaren.

5. Reactie broeder [overste]

Uit alle beschikbare stukken is volgens broeder [overste] duidelijk dat vanaf de eerste vergadering van de Stichting [naam] de Broeders vanaf 1967 niet langer de verantwoordelijkheid droegen in [instelling]. Deze stichting, vertegenwoordigd door de algemeen directeur, en niet de Congregatie, was derhalve voor de in dienst zijnde leken verantwoordelijk en dus ook voor het gedrag van aangeklaagde.

Volgens broeder [overste] is hoogst waarschijnlijk het Bisdom Rotterdam als de kerkelijke gezagsdrager aan te wijzen.

6 Beoordeling van de ontvankelijkheid

6.1 Van toepassing is de hiervoor genoemde, op 5 oktober 2011 vastgestelde en per 1 juli 2014 geldende gewijzigde, Procedure. Artikel 1.1 van de Procedure bepaalt, voor zover hier van belang, dat de Procedure van toepassing is, indien iemand een klacht heeft ingediend inzake seksuele gedragingen jegens haar of hem

a. door iemand die betaald of onbetaald als functionaris van een kerkelijke instelling van de R.-K. Kerkprovincie van Nederland werkzaam is dan wel werkzaam was;

b. door iemand die op basis van een zending of een opdracht van een kerkelijke gezagsdrager van de R.-K. Kerkprovincie van Nederland in een burgerlijke instelling werkzaamheden verricht of heeft verricht.

6.2 Voordat aan een inhoudelijke behandeling van de klacht kan worden toegekomen, dient op grond van de Procedure beoordeeld te worden of klager in zijn klacht kan worden ontvangen. Hij klaagt immers over seksueel misbruik door een leek, een niet kerkelijk persoon, zodat de bevoegdheid van de Klachtencommissie niet zonder meer gegeven is.

6.3 Gelet op hetgeen partijen naar voren hebben gebracht is de Klachtencommissie voorshands van oordeel dat er onvoldoende aanwijzingen zijn om te concluderen dat aangeklaagde als leken groepsleider werkzaam is geweest voor een kerkelijke of daarmee gelijk te stellen instelling. De klacht richt zich derhalve tegen een persoon, op wie naar het voorlopig oordeel van de Klachtencommissie de Procedure niet van toepassing is, zodat de Klachtencommissie zich naar haar voorlopig oordeel onbevoegd dient te verklaren.

De Klachtencommissie stelt klager echter in de gelegenheid om aan te tonen, dat de Procedure wel op aangeklaagde van toepassing is en verleent hem daartoe een termijn van vier weken te rekenen vanaf de datum van deze tussenbeslissing. De Klachtencommissie bepaalt dat klager met name:

- a. de statuten overlegt van de Stichting [naam];
- b. nader onderbouwt dat aangeklaagde ten tijde van het gestelde misbruik werkzaam was op [instelling] en meedeelt hoe de arbeidsrechtelijke relatie van aangeklaagde was met betrekking tot de rechtspersoon die [instelling] beheerde;
- c. onderbouwt dat het dagelijks bestuur van [instelling] ten tijde van het misbruik in handen was van geestelijken vallende onder het gezag van het bisdom Rotterdam.

Deze tussenbeslissing is genomen op 15 januari 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.